

dailėraštis

LDS informacinis leidinys • 2014 m. balandis

Šiame numeryje:

2 psl.

JOLANTA SEREIKAITĖ
Petro Repšio išpažintys

3 psl.

NIJOLĖ NEVČESAUSKIENĖ
Aš viską priimu per spalvas. Gražinos Marijos Masytės-Baskienės paroda

Skelbiamas naujų LDS narių priėmimas
Atgarsiai

4 psl.

Jubiliejai. Parodos. Informacija. In memoriam

Lietuvos dailininkų sąjungos metinė konferencija

LDS metinė konferencija įvyks
2014 m. balandžio 25 d.
Lietuvos dailės muziejaus
Radvilų rūmuose
(Vilniaus g. 22, Vilnius).
Dalyvių registracija – 9.00–10.00 val.

Konferencijos darbotvarkė

I posėdis – 10.00 val.

Konferencijos vedėjų, sekretorių, redaktinės bei balsų skaičiavimo komisijų rinkimas ir tvirtinimas.
Konferencijos darbotvarkės tvirtinimas.
LDS 2013 m. metinė veiklos ir finansinė ataskaita. Pranešėja – LDS pirmininkė Edita Utarienė.
LDS audito ataskaita. Pranešėja – UAB „Nepriklausomas auditas“ direktorė Ana Sirienė.
Atsakymai į klausimus (atsako E. Utarienė, A. Sirienė).
LDS metinės veiklos ir finansinės ataskaitos tvirtinimas.
12.00–13.00 val. – pietų pertrauka

II posėdis – 13.00 val.

LDS Tarybos naujų narių tvirtinimas.
Naujos LDS įstatų redakcijos pristatymas ir tvirtinimas.
LDS stojamojo įnašo ir nario mokesčio dydžių nustatymas ir tvirtinimas.
Pranešėja – LDS pirmininkė Edita Utarienė.
Diskusijos.
Konferencijos nutarimų priėmimas.

Konferenciją numatoma baigti 16.00 val.

Su LDS pirmininkės ir teritorinių skyrių pirmininkų ataskaitomis galėsite susipažinti LDS tinklalapyje www.ldsajunga.lt

Lietuvos dailininkų sąjunga

ARVYDAS ŽALPYS

„Meno parkas“ meno mugėje „ART14 London“

Įvadiniame mugės katalogo straipsnyje organizatoriai sveikina visus „atvykus į antrąją pasaulinę Londono šiuolaikinio meno mugę“. Ar ne per drąsiai mugės organizatoriai vos antrą kartą vykstantį renginį jau vadina „pasauliniu“? Ar ne per greitai ir ar pagrįstai taip aukštai užsimota? Abejonės išsisklaido peržengus mugės slenkstį. Prieš pereinant prie glaustos mugės apžvalgos ir komentarų, norisi pabrėžti, kad mums, galerijai „Meno parkas“, abejonės dalyvauti ar nedalyvauti išsisklaidė jau pradiniam etape, t. y. pateikus konkursinę paraišką tarptautinei mugės žiuri. Didžiausias klausimas dėl dalyvavimo buvo mugės „reitingo“ svarstymas ir dalyvavimui reikalingų lėšų surinkimo galimybės.

„ART14 London“ daro įspūdį jau vien pristatančių galerijų skaičiumi ir šalių geografija – čia dalyvauja 180 galerijų iš 40 pasaulio šalių. Mugė turi tris pagrindines sekcijas, kuriose galerijos gali pristatyti savo menininkus. (Žinoma, prieš tai reikia sulaukti tarptautinės žiuri sprendimo.) Didžiausia mugės sekcija – tai galerijų standai. Standartinio stendo dydis – 24 kv. m, tokį stendo plotą turėjo ir galerija „Meno parkas“. Trumpai apžvelgdamas galerijų stendus norėčiau išskirti labiausiai į akis kritusių porą aspektų: tai stendų dydžiai ir vyraujančios šiuolaikinio meno medijos. Galerijos itin daug dėmesio skyrė ekspozicijoms. Buvo kruopščiai planuojamos ekspozicinių stendų konfigūracijos, jos pritaikomos eksponuojamiems kūriniams. Raiškiai mugėje išsiskyrė galerijos iš Kinijos, kurių plotams neprilygo nei viena europietiška, nei kitų pasaulio šalių galerijos. Labai aiškiai matėsi ir mugės orientacija į šiuolaikinius menus.

Daugiausia dėmesio skirta fotografijai (manau, beveik arti pusės eksponuojamų kūrinių), ne mažiau – videomenui, instaliacijoms, kurių formatai, conceptualumas daro įspūdį. Instaliacijų dydžiu ir gausa pirmąją Kinijos galerijos. Mugėje pristatoma daug objektų (ypač kintinio meno), skulptūrų ir, žinoma, gana daug tapybos. Tiesa, beveik visiškai nėra Lietuvoje dar ir šiandien vienu iš pagrindinių smuikų grojančios ekspresionistinės abstrakcijos. Galerijų stenduose netrūksta pasaulinio garso menininkų, kaip antai Damienas Hirstas, grupė „Recycle“ (Andrejus Blochinas, Georgijus Kuznecovas), Javieras Perezas, Mileris Lagosas, Sri Astari Rasjid, Berndnautas Smilde ir kiti, dalyvaujantys garsiausiuose pasaulio meno forumuose, tokiuose kaip Venecijos ar San Paulo bienalės. Tarp galerijų, be abejonės, išskirčiau

„Meno parko“ stendo fragmentas

beveik visas Londono galerijas, atskirai norisi paminėti Budapešto galeriją „Faur Zsofi Gallery“, kuri pristatė puikią fotografijos ir videomenu kolekciją ir sulaukė nemažos komercinės sėkmės. Kas buvo labiausiai perkama mugėje „ART14 London“? Kiek pastebėjau, labiausiai perkamas buvo fotografijos, objekto menas, gana nemažai parduota videokūrinių.

Kaip ir visose meno mugėse, galerijos pristatomos dvejose kategorijose: jaunos, pradedančios galerijos ir jau išaugusios iš šios kategorijos. Antra svarbi sekcija, labai ryškiai dominavusi mugėje – „Art14 projects“. Žvelgdamas į eksponuojamus kūrinius (juos taip pat atrinko tarptautinė žiuri) bei ekspoziciją, išsidėsčiusią per visą mugės plotą centrinėje erdvėje, suprantu, jog šiai mugės daliai organizatoriai skiria ypatingą dėmesį. „Art14 projects“ buvo pristatyti 24 menininkai iš Vokietijos, Pakistano, Nigerijos, Rusijos, Kinijos, Graikijos, Lietuvos ir kitų šalių. Visi 24 kūriniai: tiek didžiulės instaliacijos, tiek didelio formato skulptūros ar objektai, ir jų autoriai, tarp kurių tokie menininkai kaip Ai Weiwei, Zhao Zhao, Parvizas Tanavoli, Yinka Shonibare Mbe, Zoulikha Bouabdellah, Lotharas Götzas, suteikia mugei didelę vertę. Neperdėdamas galiu teigti, jog šiame parade labai profesionaliai atrodė ir galerijos „Meno parkas“ pristatyto jauno skulptoriaus Tado Vosylius projekto „Monogama“. Penkios didelio

formato (h 2–2,5 m) figūrinės dervos skulptūros deramai reprezentavo ne tik patį autorį, bet ir Lietuvos meną. Pasirodymas tokių žvaigždžių draugijoje rodo ir jauno menininko kūrybos vertinimą.

Trečia mugės sekcija – tai „Art14 performances“. Joje tarptautinė žiuri atrinko 15 performanso menininkų iš įvairių šalių. Kaip ir pirmose dvejose mugės sekcijose, galerija „Meno parkas“ čia taip pat turėjo savo atstovę – Židriją Janušaitę. Menininkė su kolegomis Rosanda Sorakaite ir Laurynu Leonaičiu atliko performansą „...gyvenimas susideda iš tokių mažyčių vienetų...“ (2013). Šis performansas sulaukė didžiulio įvertinimo – mugės socialiniame tinklalapyje „Facebook“ jis tapo performansų programos vizitine kortele.

Mugės „ART14 London“ programa neapsiriboja vien čia trumpai aprašytomis sekcijomis. Mugę lydėjo renginiai, skirti meno mėgėjams, profesionaliems menininkams ir kuratoriams, kolekcininkams. Išskirtinė programa buvo paruošta VIP programos nariams. Iš tokių renginių verta paminėti didelę ir turiningą programą „Art14 Talks“, kurioje kaip pranešėjai dalyvavo Kate Rothko, Marko Rothko meno centro Daugpilyje vadovė, garsus Artimųjų Rytų meno kolekcininkas Raminas Salsali, OHD muziejaus Indonezijoje įkūrėjas dr. Oei Hongas Djenas ir kt.

Meno mėgėjai galėjo dalyvauti gausiuose programos „Art and The City“ („Miestas ir menas“) renginiuose. Didžioji dalis renginių buvo skirta visuomenei, bet būta ir uždarų renginių, skirtų kolekcininkams. Tai Londono meno privatus priėmimas, į kurį kviešti privačių muziejų, viešbučių grupių atstovai, t. y. tie, kurie daro įtaką šiuolaikinio meno rinkai, kolekcionavimui ir meno sklaidai viešosiose erdvėse. Programos „Art and The City“ dalyviai tam specialiai skirtais autobusais galėjo lankyti muziejus, kai kurių garsių menininkų studijas ar privačias kolekcijas.

Didelę dalį šio teksto galėtų užimti programos VIP svečiams aprašymas. Nedetalizuodamas šios gausios programos, noriu atkreipti dėmesį į tikslingą, profesionaliai apgalvotą ir kryptingą darbą, skiriamą tai mugės lankytojų grupei, kuri gali daryti (ir daro) didžiausią įtaką šiuolaikinio meno rinkai. Užtenka vien to fakto, jog kolekcininkus, meno investuotojus meno investicijų klausimais konsultuoti į mugę buvo pakviesta garsi meno investicijų konsultantė iš

Tado Vosylius projektas „Monogama“ Londono meno mugėje

Petro Repšio išpažintys

Petras Repšys. Augustijonų bažnyčia. Ofortas. 1987

Kovo mėnesį Vilniaus grafikos meno centre buvo rodoma 2013 m. Bolonijos meno ir istorijos bibliotekoje eksponuota Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureato Petro Repšio paroda „Atvaizduotos istorijos“. Ta proga išleistas ir katalogas, kurį sudarė dailėtyrininkė, parodos kuratorė Giedrė Jankevičiūtė. Petras Repšys – retokai parodose dalyvaujantis kūrėjas, nesistengiantis pakliūti į meno lenktynių sūkurį. Ir šioje parodoje galėjome stebėti ne naujausius šio universalaus kūrėjo grafikos kūrinius, o retrospektyvą, atspindinčią beveik visą jo kūrybos dešimtmetį – grafikos ciklai (su keliomis išimtimis) datuoti nuo 1987 iki 1997 metų.

„Labai šalta, greitai bus neįmanoma lauke paišyt. (...) Mano galva nori galvot, mano žandai raudoni“, – maždaug tokie ir panašūs tekstai lydi P. Repšio kūrinius. Pasijunti, tarsi dalyvaustum šio kūrėjo asmeniniame gyvenime, lyg pravertum duris į menininko smegenis, nors ir nesitiki, ar toks rašytinis atvirumas nėra dar viena modernistinio žaidimo forma. Viena ankstyviausių parodoje eksponuojamų P. Repšio ofortų serija pavadinta dienoraščiu. Tai nuolatinio dabarties akimirkos fiksavimas, savo buvimo vizualus išgyvenimas. Menininkas lyg ir baiminasi nieko neveikti, nieko nedaryti, praleisti laiką tuščiai, visokiuose susirinkimuose ir beprasmiškoje veikloje, todėl kartais pats save ir bara tuose atvirksčiuose užrašuose už tingumą, už tuščiai praleistą dieną. Ir vis dėlto tai nėra slapti dalykai. Juk paprasta kompiuteryje apvertus reprodukcijas perskaityti veidrodinį jose įrašytą tekstą, čia atliekantį egzistencinės išpažinties funkciją.

P. Repšio ofortai – tai intensyvių išgyvenimų atspaudai, o tada tampa ta betarpiškiausia priemone, padedančia užfiksuoti menininkui svarbias detales, nebūtinai pačias išpūdingiausias formos atžvilgiu, bet jam pačiam gyvybiškai reikšmingas. Apžiūrinėdami parodą tarsi galime mėginti atkurti atskirus menininko gyvenimo epizodus. Pavyzdžiui, įsivaizduoti, kaip grafikas P. Repšys Dailininkų sąjungos grafikos skyriaus susirinkime raizo metalo plokštelę. „Jau sėdžiu grafikos biuro posėdyje, vyksta balsų skaičiavimas (...). Galų gale dėl to susirinkimo turėjau palikt mokinius. Be priežiūros. Baigsis susirinkimas, baigsis ši diena.“ Ant šio mažo grafinio dienoraščio lapelio tarsi sugula tos dienos įspūdžiai, netgi tame nuobodžiame susirinkime skaičiuojančiųjų balsus portretai – juk šiuose pusiau slaptų užrašų atspauduose paminėtos ir žinomų menininkų pavardės. Tačiau bijoti nereikia, P. Repšys nieko nedemaskuoja, o jei kažką ir pašnibžda savo laisva rašyena – tai labai jautriai, ir atvira iki tam tikros ribos. Visa kita mes, žiūrovai, galime įsivaizduoti. Žinoma, jei nepritrūks noro tai perskaityti. Tačiau svarbu ir tai, kad šie jaukūs, maži ofortai nėra griežtai padalinti į tekstą ir vaizdą, raidės ir formos vienos su kitom nekariauja. Jos tarsi suaugusios kaip dvynės, kita vertus – tai nėra ir iliustracijos, o toks improvizacinis, niekuomet nesibaigiantis įspūdžių fiksavimas, P. Repšio gyvenimo raidė ir grafiški pėdsakai.

Regis, menininkas piešia visur, spontaniškai, taip pat ir viešedamas užsienyje – Suomijoje, Danijoje fikso savo kasdienybę: podelius, portretus, užrašinėjo pastabas apie tai, koks netoliese yra muziejus, kaip skambino artimesiems. Šie ir panašūs grafiko

ofortiniai užrašai gali būti laikomi istorijos dokumentais, leidžiančiais ateinančioms kartoms patyrinėti, kokia gi buvo ta sovietmečio ir nepriklausomybės pradžios menininkų pasaulėjauta, kaip tuomet išgyventas epochų lūžis. Juk šiuose mažuose atspauduose užfiksuotas ir menininko draugų ratas. Ne kartą bendrauta, vakarota su anapus iškeliavusiu poetu Sigitu Geda, apie ką byloja ir toks poetiškas įrašas: „Mielas Sigitai Geda, čia ne tavo angelas, su tavo angelais reiktų rimtai pasikalbėt...“ Galbūt šie maži, kai kam gal nepatrauklūs išoriškai, bet labai nuoširdūs ofortai leido ne tik būti pačiu savimi, tokiu pat nepagražintu ir tikrovišku, bet kartu įkūnyti menininko pasaulimą, neleisti sau nė akimirką užsimiršti, gyventi nuolat su pieštuku, jausti būtis tēkmę, jos trauką, tyrinėti aplinką per vaizdą ir žodį. Ir vis dėlto menininko ofortuose nemažai modernistinių ieškojimų, teksto ir vaizdo kodavimo, iracionalių, kone pašamonių nuorodų ir saviironijos.

Kaip jau minėta, parodą sudaro įvairiu metu kurti ciklai, jie atskleidžia menininko ieškojimus. Šioje retrospektyvinėje parodoje tarsi atsispaudęs asmeniškasis menininko prisilietimas, ne tik kūrėjo, bet ir stebėtojo, metraštininko požiūris į aplinką, įvykius. Netgi Vilniaus vaizdai nepalikti vien tik kaip reprezentaciniai

Petras Repšys. Piemenukas. Medis, auksavimas. 1978

bažnyčių atvirukai, ir jų erdvę perrėžia užrašai, tarsi virš tų senų, aplūzusių, apleistų senamiesčio kiemų ir bažnyčių bokštų plytėtų raidžių debesys, toks drąsus repšiškas barokas. Vilnius čia taip pat nepagražintas, aižėjantis, trupantis, tačiau kartu jis yra ir šiltas, sidabrinis, asmeniškasis, kone privati gyvenimo erdvė, kuriai tikrumo paliudijimo pojūtį suteikia tie patys mano minėti komentarai. Jie kybo kažkur danguje, tuščioje erdvėje, virš mūrų, nors dabar bjaurojančius užrašus matome ant sienų, tikėtina, kad ir tais laikais jų būta, bet dailininkas išsaugo pagarbą istorijai ir subjektyvų atstumą, pagrindiniu kompozicijos elementu palikdamas architektūrinį peizažą. Čia jis labiausiai siekia konkretumo, fiksuoja regimas formas, istorijos pjūvį ir kartu amžinumą. Vilniaus senamiesčio vaizdai nėra romantizuoti kaip XIX amžiaus J. K. Vilčinskio albumo litografijose, ofortuose įkūnyti pastatai tarsi dygsta iš žemės, iš grindinio, jie savo dvasia artimi pagoniškai pasaulėjautai, lyg būtų kažkokie sulaukėję, pilni archajinės jėgos.

Visai kitoks yra prie Arkties poliarinio rato Suomijoje, Oulu, sukurtas ciklas „Suomiški užrašai“, sakytumėi, daug minimalesnis, tarsi atkartojantis tą stereotipinį suomišką šaltumą. Atspaudams pasirinkta ir kitokia forma, darbai kurti sausos adatos technika – kadangi nebuvo galimybės nuodėti metalo, menininkas raizė adata vario plokšteles. Kai kurios kompozicijos sudarytos vien tik iš raidžių, tarsi artinant savo regėjimą prie šiaurietiško minimalizmo ir erdvių. Jose nuauštas lengvas raidžių voratinklis, formos iš sakinių, kalbančios apie Suomijos erdves, tą keistą baltų naktų vienodybę, kai trūksta šešėlių ir kontrastų, o juk grafikai reikalingi šešėliai ir kontrastai, jie – jos esmė.

Panašūs išgyvenimai greičiausiai buvo užvaldę menininką ir Danijoje, raizant ciklą „Pasikalbėjimai su savimi Danijoje“. Čia nutolstama nuo kūniškumo, konkretumo, „pasikalbėjimuose su savimi“ tarsi liekama tik savyje, savo galvoje, savo užrašuose. Objektas nyksta, kompozicijos dar labiau fragmentuojamos, suardomos, priartėjama prie abstrakcijos, sąmonės srauto, prie minčių stebėjimo ir bandymo jas užfiksuoti vizualinėmis priemonėmis. Kartais atrodo, kad menininkas įamžino savo vidinio monologo spiečius. Subyrėjimas, nuotrupos, sakinių architektūra... Lyg rentgenu tyrinėjant savo paties mąstymą, o gal pašamone ir sapnus. Palyginęs užsienyje kurtus raizinius netikėtai atrandi, kad P. Repšio lietuviškuose cikluose daugiau konkretumo, įsižeminimo, kad vietinė tradicija jam yra ir estetinė vertybė.

Šiek tiek iš bendro parodos konteksto išsiskiria Santa Monikoje (Kalifornija) sukurti piešiniai. P. Repšys svečiavosi pas Liuciją Baškauskaitę ir jos vyrą grafiką Stepheną Raulį Anaya. Kaip rašoma kataloge, raizyti negalėjo – akinanti šviesa jį erzino, todėl rašė dienoraštį ir piešė spalvotas jo iliustracijas, sakyčiau, puikiai atspindinčias tą ryškiaspalvį Kalifornijos gyvenimą. Dienoraštis per jo namuose kilusį gaisrą sudėgė, o štai piešiniai išliko. Ir čia menininkas tarsi suderino savo vizualinį matymą su vietos dvasia – *genius loci*. Vienoks jis yra Šiaurės šalyse, Lietuvoje, visiškai kitoks – Amerikoje. Kaip universali asmenybė, gebanti persukti savo estetinį matymą šiek tiek kitokiu kampu, sakyčiau, puikiai jaučiantis erdvių, šalių niuansus.

Ciklas „Improvizacijos“ gali būti įvardintas kaip atsipalaidavimo priemonė Vilniaus universitete Baltistikos centre kuriant didžiulę kompoziciją baltų mitologijos motyvais – šią freską menininkas tapė kone dešimt metų. Improvizuojama lengvai, tokia juodraštinė maniera, lyg tai būtų paraštės ar komentarai. Grafikos kūriniuose naudojami *non finito* – neužbaigtumo principai, spontaniškas atsitiktinių elementų ir teksto jungimas. Regis, tai mitologinių siužetų eskizai, leidžiantys nors akimirką ištrūkti, pailsėti ir vėl kurti džiaazines grafikos improvizacijas, niekuomet nesibaigiantį ciklą ir po viso to ramiai ir atsakingai tapyti freskas.

Menininkas lyg ir nemėgsta tuštumos, nors jos ir nesibaudo. Šiaurės šalyse sukurtuose cikluose tuštumos atsiranda vis daugiau, tačiau visur jis renkasi rūščią, netgi vyrišką asketiką. Nenorėčiau bijotis šių žodžių, vyriškumo ir moteriškumo perskyrimo dimensijų. Palyginti su mūsų grafiškų mėgstamomis smilgomis ir lengvais rūkais bei įmantriomis klosčių linijomis, P. Repšio strichas ganėtinai paprastas, neįmantrus ir energingas. Šio menininko piešimo braižas, kaip ir jo rašyena – lyg skubant, nervingo šrifto bei lengvo, chaotiško ir kartu meistriško raizinio pojūtis, atmetant bet kokią preciziką, kurią jis sėkmingai panaudojo kitur: freskose, medaliuose ir skulptūrose bei knygų iliustracijose. Juk dailininkas yra labai universalus, įvaldęs ne vieną techniką ir žanrą, o ir šioje parodoje eksponuojamas jo „Piemenukas“, paaukuota dekoratyvinė skulptūra, kažkada puošusi „Versmės“ knygyną, savo įmantriomis formomis ir spindesiu tokia priešinga šiai gana griežtai, asketiškai, netgi šiek tiek rembrantiškai grafikai (koks ofortistas nesižavi šiuo genijumi!). P. Repšys jei ir ką perėmė iš šio grafiko tėvo, tai panašią dvasią, nepagražintos tikrovės fiksavimą, rūščios egzistencijos sodrumą, natūralumą. Jis nekuria didingų estampų ciklų, o išlieka labai kameriškas ir paprastas, intymus. Parodoje eksponuojami kūriniai – tai ištis dienoraščiai – nenuglaistyti, neapgalvoti, spontaniški, iracionalūs, kaip ir paties menininko vaizduotės užkaboriai. Galėčiau teigti, kad, nepaisant viso savo, kaip menininko, universalumo, įvairovės ir didingumo, būtent šiuose mažo formato grafikos kūriniuose P. Repšys yra labiausiai tikras, natūralus, labiausiai atsiskleidžiasiantis savimi. Šioje ekspozicijoje galėtumei ilgai tyrinėti dailininko būsenas ir kintančias estetiškes nuostatas vienu ar kitu gyvenimo periodu. Nors gal tai ir intelektualiai pavojingas užsiėmimas, galintis baigtis kokiu nors taikliu repšišku posakiu.

Aš viską priimu per spalvas

Gražina Marija Masytė-Baskienė. *Einantys medžiai*. 2013

Gražinos Marijos Masytės-Baskienės paroda

Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejuje veikia Gražinos Marijos Masytės-Baskienės akvarelių paroda „Spalvų šviesa“.

Dailininkės Gražinos Marijos Baskienės kūryba nėra itin plačiai žinoma. Ypač jos akvarelės, kurias menininkė pradėjo lieti pasitraukusi iš intensyvios scenografinės kūrybinės veiklos. Tačiau pastaroji akvarelių paroda suteikė naujų spalvų žinomos teatro, televizijos ir kino dailininkės veiklai įprasminti. Nemažai nuveikusi teatre ir televizijoje dailininkė savo 75 metų jubiliejaus proga atskleidė asmeninės erdvės kūrybos užkulius. Skaidria akvarelės technika nulieti kamerinių dydžių peizažai – tarsi ramūs, tylūs pokalbiai su žiūrovais. Jei tiesa, kad spalvos gali tyliai kalbėti arba garsiai šaukti, tai G. M. Baskienės akvarelėms būdingi ramūs pokalbiai, tylūs šnabždesiai.

Būsimoji dailininkė gimė 1939 m. liepos 16 d. Šiauliuose. Baigė Kauno meno mokyklą. Akvarelę mėgo nuo vaikystės, tad ypač pasisekė, kad dailės mokykloje jai dėstė žinomas akvarelistas Česlovas Kontrimas. Lietuvos valstybiniame dailės institute (dabar Vilniaus dailės akademija) studijavo scenografiją. Kaip sako pati menininkė, scenografija – abstraktus menas, kur sprendimus diktuoja režisierius. Ilgą laiką tarp – nuo 1963 iki 1999 m. – dirbo scenografe Lietuvos valstybinėje televizijoje. 1967 m. įstojo į Lietuvos dailininkų sąjungą, scenografų sekciją. Kūrė scenografiją ir kostiumus televizijos spektakliams, muzikinėms laidoms, televizijos filmams, interjerams, videoklipams, spektakliams Kauno ir Klaipėdos dramos teatruose.

Akvarelės liejimas kaip dėsningas kūrybos kelio etapas tarsi atgimė nuo 2000 metų. Tuomet dailininkė tapo intensyviai dirbančios Vilniaus akvarelininkų grupės nare, ėmė kasmet dalyvauti šios grupės parodose. Pirmąją parodą surengė penkiasdešimties metų jubiliejaus proga. Kūrybinio įkvėpimo dailininkė semiasi gamtoje, muzikoje. Akvarelė tampa ne tik meninių ieškojimų, idėjų lauku, ji veikia kaip meditacija, atsipalaidavimas, nusiramimas. Menininkė ypač mėgsta improvizuoti. Darbas televizijoje visada panėšėjo į šiuolaikinių performansų rengimą. Tad ir dabar ypač svarbi improvizacija, ryškus noras atsakyti scenografijos patirties, siekimas atsakyti smulkmenų ir vadovautis plastinės kalbos, akvarelės diktuojamomis taisyklėmis.

G. M. Baskienės ramiai meninę laikyseną padeda atskleisti pasirenkami motyvai. Vyrauja lietuviškos gamtos motyvai: miškas, medžiai, takeliai, properšos, jau atpažįstamos pajūrio kopos, parkas, kelelis. Tačiau pasirenkamas žiūros taškas, komponavimo kampas, kur svarbiausia – iškalbinga natūrali, detalėmis neperkrauta

gamta. Motyvai nėra dramatiškai romantizuoti, jų ramūs būviai meditatyviai atskleidžia procesą. Tarsi jauti menininkės judesių svarbą: lėtą teptuko potėpį, dar lėtesnį vandens ir dažų susiliejamą, jų nutekėjimą. Tokios akvarelės yra lyg nebylūs pokalbiai, tylos ir vaizdo dialogas, atsiskleidžiantis per pirštų ar teptuko lengvus prisilietimus, popieriaus šnaresį.

Liejami, regis, banalūs, visiems puikiai pažįstami pajūrio ir ežerų vaizdai atsiveria neįkuriama, švelniai sumažinus spalvingumo amplitudę, nuplovus nereikalingus, ryškesnius, kitokias nuotaikas keliančius atspalvius. Tačiau atgaitinai pataškymais, tarsi lietaus lašų žymėmis. Kauno meno mokykloje įgyta pažintis su Česlovo Kontrimo kūryba padėjo pajauti ir suprasti mokytojo sugebėjimą gamtoje atrasti svarbius motyvus, jų kompozicijas, spalvų derinius ir ypač – pilkoje migloje rasti šviesą ir subtilius jos pustonius. Parodoje matėme ypač pavykusias medžių motyvų kompozicijas, kur netvarios kontūrų ir siluetų ribos tarsi sukuria miglos iliuziją.

Motyvams išskirtinio savitumo suteikia šviesa. Būtent šviesos šaltinis, kontrastas, jos slystelėjimas iš už medžių ar kalvų atveria įvairiausių nuotaikų niuansus. Panašiai kaip M. K. Čiurlionio kūriniuose, šviesa nušviečia visa mistiškos nuotaikos dvelksmu. Dailėtyrininkė Aldona Dapkutė G. M. Baskienės akvarelių kūrimą vaizdžiai palygino su įkvėpimu: „Akvarelės dailininkė tapo tik iš natūros, paveikta impulsų, einančių iš pačios gamtos. Kūrybos procesas tampa natūraliausiu kvėpavimu: tarsi įkvėpimas ir iškvėpimas. Tapytoja išvysto jūros, kopų, miškų, ežerų, gėlių spalvas ir nepakartojamą jų dermę, tą ypatingą akimirkos apšvietimą ir... vienu atsikvėpimu randasi jau jos akvarelės motyvo interpretacija. Iš spalvų derinimo atsiranda ir šviesa: kiekviename darbe yra to kiek nerealaus švytėjimo. Šviesos kaita, linijų judėjimas, spalvų perėjimai: gamtoje pulsuoja gyvybe...“

Tikrasis kūrybos pagrindas G. M. Baskienei yra spalvos. Dailininkė sako: „Aš viską priimu per spalvas“, ir tai patvirtina jos darbai. Jos kūrybos pamatu tampa gamtos objektai, suteikiantys galimybių naujai pajusti nuotaikas. Toks yra „Lietus“ (2013) ar „Žaliasėlis po lietaus“ (2013). Autorė šį jos sode tyvuliuojantį ežerą lygina su tylos vaizdiniais, kurie itin būdingi akvarelės kūrybos procesui. Gebėjimas pajusti, išsitiesti tose akimirkose atskleidžia ir akvarelės meno paslaptis, kai tau vadovauja vanduo, spalva ir laikas: „Nieko negali kartoti greitai, čia ir dabar daryti. Kūryba akvarele yra akimirkos, sekundžių darbas.“

Skelbiamas naujų LDS narių priėmimas

Naujus LDS narius priima LDS Taryba filialų, kūrybinių padalinių arba LDS narių teikimu. Stojantysis pasirašytinai susipažįsta su LDS įstatais, sumoka stojamąjį nario mokestį, pateikia prašymą, aukštojo mokslo meno srityje baigimo diplomo kopiją, dvi srities, į kurią stajama, atstovų ir vieną dailėtyrininko recenzijas-rekomendacijas (iš viso tris rekomendacijas), viešai pristato savo kūrybą ir ją apibūdinančią medžiagą. Dailėtyrininkas pateikia publikuotų darbų sąrašą ir straipsnių kopijas. Sprendimai dėl naujų narių, atitinkančių Lietuvos Respublikos meno kūrėjų ir meno kūrėjų organizacijų statuso įstatymo ir LDS įstatų reikalavimus, priėmimo priimami Taryboje paprasta balsų dauguma slaptu balsavimu. LDS Tarybos nariai negali teikti rekomendacijų stojantiesiems.

LDS nariu tampa LDS Tarybai priėmus teigiamą sprendimą ir įtraukus asmenį į LDS

narių registrą, kai Meno kūrėjų ir jų organizacijų statuso suteikimo įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos Respublikos kultūros ministras pasirašo įsakymą apie meno kūrėjo statuso suteikimą.

Visi dokumentai ir kūriniai pateikiami teritoriniams ir kūrybiniais padaliniais iki **2014 m. balandžio 16 d.** Teritoriniai ir kūrybiniai padaliniai, apsvaustę pateiktą pretendentų į LDS narius medžiagą, pasirašytus protokolus pateikia LDS (Jurgai Lazdanienei) iki 2014 m. gegužės 7 d.

LDS Taryba svarstys ir naujus narius į LDS priims **2014 m. gegužės mėn.**

Šiomet priimtų LDS narių kūrinių paroda vyks LDS parodų salėje. Parodoje bus ekspozuojami įstojusiųjų kūriniai, nurodant ir LDS narių, rekomendavusių stojančiuosius, pavardes. Paroda veiks **nuo 2014 m. gegužės antros pusės iki birželio vidurio.**

Atgarsiai: Alytaus dailininkų kūrybos darbų paroda „Uogos“

Lietuvos dailininkų sąjungos parodų salėje (Vokiečių g. 4/2, Vilnius) iki balandžio 7 dienos veikia Alytaus vaizduojamojo meno kūrėjų paroda „Uogos“. Po keliolikos metų pertraukos grupė Alytaus dailininkų Vilniaus visuomenei pristato pastaraisiais metais sukurtus kūrinius. Ši paroda yra pirmoji iš numatomų tęstinio projekto – parodų ciklo – renginių, kurių metu Alytaus dailininkų darbai bus pristatomi Lietuvos didžiųjų miestų bendruomenėms. Alytaus kūrėjai siekia aktyviau įsiliesti į Lietuvos dailės kontekstą, puoselėti ir skleisti savo kūrybą už savo miesto ribų. Darbų atranka nebuvo tiesiogiai siejama su parodos pavadinimu „tematika“, tai labiau pozityvus veiksmas, dailininkų kūrybos pristatymo įvardijimas. Parodoje „Uogos“ dalyvauja Danutė Garlavičienė, Evaldas Grinius, Arūnas Vaitkus, Jolita Jasevičienė, Vytautas Kolesnikovas,

Vytautas Remeika, Arvydas Švirnickas, Vitas Zabita, Vidmantas Jankauskas, Petras Tunaitis.

Didžiąją ekspozicijos dalį sudaro tapybos darbai (A. Švirnickas, E. Grinius, V. Jankauskas, D. Garlavičienė (pristato ir keramiką), V. Zabita (pristato ir grafiką), A. Vaitkus, V. Kolesnikovas, J. Jasevičienė). P. Tunaitis pristato klasikinio vitražo kūrinius, V. Remeika – akvarelę.

Alytaus vaizduojamojo meno kūrėjai rengia personalines parodas, dalyvauja grupinėse parodose tiek Alytuje, tiek už jo ribų. Manau, kad šioje parodoje dailininkų pristatoma kūryba linkusi atspindėti pastarųjų metų Alytaus miesto vaizduojamojo meno raidą ir tendencijas. Tikiu, kad ši paroda ir visas tęstinis projektas bus svarus postūmis naujiems Alytaus vyresniosios ir jaunosios dailininkų kartos kūrybiniais ieškojimams.

Parodos kuratorius Evaldas Grinius

Parodoje „Uogos“ dalyvaujantys Alytaus menininkai. Nuotraukoje iš kairės: Arūnas Vaitkus, Danutė Garlavičienė, Jolita Jasevičienė, Vitas Zabita, Arvydas Švirnickas, Evaldas Grinius

ARVYDAS ŽALPYS

„Meno parkas“ meno mugėje „ART14 London“

← pradžia 1 psl.

Niujorko banko „City Bank“ Suzanne Gyorgy. Kiekviena mugėje dalyvaujanti galerija iki nustatyto termino turėjo pateikti vieno ar dviejų menininkų kūrinius, kurie, galerijų manymu, verti investuotojų dėmesio. Pagal šiuos pateiktus duomenis buvo formuojama išskirtinė programa ir rekomendacijos kolekcininkams.

Bandant trumpai apibendrinti dar norėtusi paminėti keletą skaičių ir detalių, suteikiančių papildomas ir vertingos informacijos. Mugėje „ART14 London“ buvo pristatyta daugiau nei 700 menininkų kūrinių. Išskirtiausiai didžiulį lankytojų skaičių – mugėje apsilankė per 33 tūkst. žiūrovų. Lankytojų srautas buvo didžiulis, tad dažnai stende esant ir trims atstovams laisvo laiko nelikdavo. Jei pirmą dieną „VIP valandos“ dar nebuvo tokios gausios, tai mugės atidarymo valandos („First night“) pranoko visus lūkesčius. Į akis krito dar vienas dalykas: didžioji dalis kolekcininkų lankosi su savo profesionaliu patarėju, kuris dažniausiai ir bendrauja su galerijos atstovais.

Taip pat norėčiau pagirti labai profesionalų mugės organizatorių darbą, nors terminai ekspozavimui, instaliavimui, išinstaliavimui buvo trumpi ir griežtai reglamentuoti. Vienintelis priekaištas – tai gana sudėtingai sumaketuotas

galerijas pristatantis mugės katalogas (tai pažymėjo ir kitos galerijos).

„Meno parkui“ dalyvavimas mugėje buvo be galo svarbus semiantis patirties, užmezgant naujus kontaktus ir „patikrinant“ Lietuvos menininkų kūrybą tarptautiniame kontekste. Manau, jog šį egzaminą Lietuvos menininkai išlaikė puikiai. Na, o įvertinant ir komercinę sėkmę, galima teigti, jog galerijos „Meno parkas“ sprendimas dalyvauti mugėje „ART14 London“ pasiteisino. Tai tik antroji tokio masto meno mugė, kurioje dalyvavo mūsų galerija. Pirmoji – tai Bolonijos šiuolaikinio meno mugė „Art First“ (200 galerijų iš viso pasaulio), kurioje galerija prisistatė 2007 m. Abi mugės paliko gerus įspūdžius, davė geros patirties ir buvo komerciškai sėkmingos. Tad belieka ieškoti galimybių dalyvauti tokiuose renginiuose ir ateityje.

Mugėje „ART14 London“, be minėtų Lietuvos menininkų, galerija „Meno parkas“ savo stende pristatė ir Jono Gasiūno (tapyba), Roberto Antinio (instaliacija), Alvydo Lukio (fotografija) ir Patricijos Gilytės (videomenas) kūrybą.

Jei ko ir pritrūko mugėje „ART14 London“, tai Lietuvos galerijų. Tikėkimės, ateityje jų sulauksime.

Jubiliejai

2014 m. balandis

04 02	<i>Alfonsui Žvilui</i>	70
04 04	<i>Arvydui Stanislavui Každailiui</i>	75
04 06	<i>Mariui Audriui Puskunigiui</i>	50
04 07	<i>Reginai Gaušienei</i>	75
04 11	<i>Laimučiai Ločerui</i>	85
04 14	<i>Artūrai Makštučiui</i>	50
04 16	<i>Genovaitėi Stasei Kariniauskaitei</i>	80
04 17	<i>Alvydui Jonaičiui</i>	60
04 19	<i>Eglei Dean</i>	50
04 28	<i>Vitalijui Mazūriui</i>	80
04 30	<i>Vytautui Kibildžiui</i>	60
04 30	<i>Nijolei Lukšionytei</i>	60

Parodos LDS galerijose

Vilnius

Arkos dailės galerija. Aušros Vartų g. 7

Iki balandžio 5 d.

Algimanto Kiaugos jubiliejinė tapybos paroda „Širdies šviesoj“

Paroda „Platus kampas. Laiko limitas“ (kuratorius Linas Liandzbergis)

Balandžio 15–gegužės 3 d.

Dalios Mažeikytės paroda „Retro grafika post. Laiko slinkty“

Metinė apžvalginė Vilniaus tapytojų paroda „Laisvės spalvos“

Vilniaus grafikos meno centras „Kairė–dešinė“.

Latakų g. 3

Iki balandžio 19 d.

Vlodo Urbanavičiaus piešinių paroda „Juodraščiai“

Balandžio 22–gegužės 10 d.

Karo plakatų paroda (kuratorės Giedrė Jankevičiūtė, Laima Laučkaitė)

Dailininkų sąjungos galerija. Vokiečių g. 2

Iki balandžio 20 d.

XXXVIII Lietuvos karikatūrų paroda

Balandžio 23–gegužės 7 d.

Guđrūn Gisladóttir (Islandija) fotografijų paroda „Skaumas ir aš“

Pamėnkalnio galerija. Pamėnkalnio g. 1/13

Iki balandžio 28 d.

Arvydo Každailio jubiliejinė grafikos paroda „Patyrimai“

Šv. Jono gatvės galerija. Šv. Jono g. 11

Balandžio 9–26 d.

Martyno Gaubo, Kazio Venclovo, Dano Aleksos paroda „Dream Team“

Balandžio 30–gegužės 17 d.

Tarptautinio plenero Furmuške (Ukraina) pristatymas ir paroda, skirta Ukrainos suvereniteto palaikymui

LDS parodų salė. Vokiečių g. 4/2

Balandžio 9–30 d.

Gintaro Kraujelio fotografijos ir tapybos paroda

Kaunas

„Meno parkas“. Rotušės a. 27

Iki balandžio 12 d.

Arvydo Martinaičio personalinė paroda

Balandžio 16–gegužės 3 d.

Jolantos Kyzikaitės paroda „Šventė“

Klaipėda

Klaipėdos galerija. Daržų g. 10 / Bažnyčių g. 4

Balandžio 3–gegužės 8 d.

Romualdo Radzevičiaus tapybos paroda

Herkaus galerija (Klaipėdos galerijos filialas).

H. Manto g. 22

Iki balandžio 27 d.

Aurimo Eidukaičio tapybos paroda

„Nauja tikrovė“

Panevėžys

Galerija XX. Laisvės a. 7

Iki balandžio 9 d.

Nugzaro Paksadzės (Latvija) tapybos paroda

Balandžio 11–30 d.

Egidijaus Radvensko keramikos darbų paroda

Informacija

Rezidencijos Polli Talu meno centre Estijoje

1998 m. gražiai restauruotame tradicinio ūkio komplekse nuošaliame kaime Vakarų Estijoje įkurtas Polli Talu meno centras suteikia kūrybai palankią infrastruktūrą, skatina tarptautinius mainus ir bendradarbiavimą, palaiko ekologiško gyvenimo būdo principus. Polli Talu meno centre įsikūrusi dailininkų rezidencija, vyksta paskaitos ir seminarai, rekolekcijos, spektakliai ir parodos, jogos praktika (neprivaloma).

Meno centras siūlo ramią aplinką menininkams, kurie nori įsigilinti į kūrybinį procesą. Čia yra 3 meno studijos (6×9 m) – erdvės su virtuve, vonios kambariu ir miegamuoju palėpėje. Polli Talu meno centras vienu metu gali priimti 3 dailininkus. Dailininkų atranką vykdo atrankos komitetas. Darbinės kalbos – anglų ir vokiečių. Išlaidas padengia pats menininkas. *Informacija teikiama tel. +372 47 75363 arba el. paštu office@pollitalu.org*

Menų rezidencijos Kuldygoje (Latvija)

2013 m. įsteigta menų rezidencija Kuldygoje įsikūrusi 150 km nuo Rygos. Kuldyga yra senovinis Latvijos miestas, įtrauktas į UNESCO kultūros paveldo sąrašą, jis visada traukė menininkus, režisierius, dizainerius ir fotografus kaip ypatinga vieta kūrybai. Kuldygos menų rezidencijoje įsikūrusi moderni biblioteka, parodų salė. Organizacija glaudžiai bendradarbiauja su Latvijos dailės akademija, čia vyksta paskaitos ir seminarai, spektakliai ir parodos. Menų rezidencija skatina tarptautinį bendradarbiavimą tarp menininkų, buria kūrybines industrijas su vietos amatininkais ir gamintojais, organizuoja praktikas ir seminarus studentams. Vienu metu čia galima apgyvendinti nuo 5 iki 10 menininkų. Menininkai apgyvendinami atskiruose kambariuose, studija – bendra. Vykdomos šios programos: vaizduojamojo meno, skulptūros, keramikos, tekstilės, architektūros, dizaino ir švietimo. Dailininkų atranką vykdo atrankos komitetas. Darbinės kalbos – anglų, latvių ir rusų. Išlaidas padengia pats menininkas. *Informacija teikiama tel. +371 296 14374 arba el. paštu maksimiekuzerezidence@kuldiga.lv*

Rezidencijos Škotijos skulptūros dirbtuvėse

Veikiančios nuo 1979 m. Škotijos skulptūros dirbtuvės užmezgė glaudžius ryšius su užsienio menininkais ir sulaukė daugiau kaip tūkstančio vizualiųjų menų atstovų iš viso pasaulio. Skulptūros dirbtuvės siūlo ramią aplinką menininkams, kurie nori įsigilinti į kūrybinį procesą. Vykdomos šios programos: vaizduojamojo meno, skulptūros, keramikos ir tarpdisciplininio meno. Skulptūros dirbtuvių erdvėje vyksta seminarai, pristatymai, įvairūs kiti renginiai. Kviečiami reziduoti dailininkai, norintys eksperimentuoti, išbandyti naujas technikas ar plėtoti savo įgūdžius. Menininkai apgyvendinami atskiruose kambariuose, studija – bendra. Yra bendrasis kambarys, biblioteka, biuras, virtuvė, kompiuterių kampelis, rezidentai aprūpinami keramikos, gipso, suvirinimo, medienos apdirbimo įranga. Rezidencijos trukmė – nuo 1 iki 3 mėnesių. Vienu metu galima apgyvendinti nuo 5 iki 10 menininkų. Išlaidas padengia pats menininkas. Kaina svyruoja nuo 100 iki 240 Didžiosios Britanijos svarų per savaitę. Dailininkų atranką vykdo atrankos komitetas. Darbinė kalba – anglų. *Informacija teikiama tel. +441 464 861372 arba el. paštu emily@ssw.org.uk. Internetinės svetainės adresas www.ssw.org.uk*

Rezidencijos spaudos laboratorijoje LAB43 Italijoje

Venecijoje įkurta spaudos laboratorija LAB43 – daugelio metų praktikos ir plėtos rezultatas. Čia vyksta seminarai, pristatymai, įvairūs kiti renginiai. Spaudos laboratorija LAB43 vykdo vizualiųjų menų ir grafikos programas. Kviečiami reziduoti menininkai, mokytojai, studentai – visi, kurie nori išmokti naujų grafikos technikų ir patobulinti turimus įgūdžius. Spaudos laboratorija turi puikias grafikos studijas bei technines spaudos galimybes litografijos, šilko grafijos, fotolitografijos, giliaispaudės, graviravimo, medžio raizinio, oforto, reljefo, fotografavimo srityse. Menininkai apgyvendinami atskiruose apartamentuose arba vienviečiuose kambariuose Venecijoje, yra 4 studijos. Rezidencijos trukmė – 1 savaitė. Dailininkų atranką vykdo atrankos komitetas. Išlaidas padengia pats menininkas. Darbinės kalbos – anglų, ispanų ir italų. *Informacija teikiama tel. +39 340 2776813 arba el. paštu residencelab43@gmail.com. Internetinės svetainės adresas www.lab43.it*

Rezidencijos audiovizualiųjų menų industrijos inkubatoriuje

Audiovizualiųjų menų industrijos inkubatorius (AMII) kviečia audiovizualiųjų menų gamybos įmones ir jaunus menininkus 2014 m. įgyti rezidentų statusą ir šiais metais įsikurti ypač patogioje kūrybai ir darbui erdvėje. AMII paskelbto rezidencijų konkurso nugalėtojai turės galimybę lengvatinėmis sąlygomis naudotis naujausia technine baze ir specializuotomis patalpomis: erdvinio kino garso suvedimo studija, sinchroninių triukšmų įrašymo studija, garso montažinėmis, vaizdo montažinėmis, kompiuterinėmis grafikos stotimis, peržiūrų, repeticijų salėmis, erdviuose inkubatoriaus patalpose sudarytos sąlygos konferencijoms, teoriniams seminarams ir kt. Kiekviena reziduojanti įmonė įgyja teisę į biuro patalpas, skirtas tik įmonės personalui. Rezidencijų skaičius ribotas.

„Kai sumaniau menų inkubatorių, jį įsivaizdavau kaip kūrybiškumą skatinančią erdvę – koridoriais zuja pilni idėjų žmonės, erdviuose moderniausiose vaizdo ir garso montažinėse gimsta filmai, vyksta jų peržiūros, intensyvūs mokymai. Jau surengėme projektų, kurių metu ši vizija tapo pačia tikriausia realybe, net pranokusia svajones. AMII atviras entuziastams. Audiovizualinis sektorius yra labai įvairus, ir mes laukiame rezidentų su pačiais įvairiausiais projektais – ilgalaikiais ir trumpiau trunkančiais, tradiciniais ir inovatyviais, kelias medijas siejančiais sumanymais“, – sako AMII vadovė, kino režisierė Inesa Kurklietytė.

AMII vaizdo ir garso montažinėse jau gimė ne vienas lietuviškas filmas, reklama, praėjusį rudenį čia surengtas ypatingą pasisekimą turėjęs projektas „NordBaltic Incubator“. *Informaciją rasite adresu www.amincubator.com*

Rezidencijos keramikos centre Nyderlanduose

Keramikos centras „Sundaymorning@ekwc“ žinomas visame pasaulyje savo darbuotojais, techninėmis galimybėmis, eksperimentų ir naujovių dvasia. Keramikos centras inicijuoja mokslinių tyrimų programas, pokyčius keramikos srityje, bendradarbiauja su meno ir švietimo įstaigomis. Vykdomos šios programos: vaizduojamojo meno, skulptūros, keramikos. Keramikos centras turi puikias technines galimybes: didelės keramikos krosnis ir kitą įrangą. Yra biblioteka, biuras, kompiuteriai, virtuvė, dirbtuvės, turinčios keramikos, medienos apdirbimo, suvirinimo įrangą. Rezidencijos trukmė – 3 mėnesiai. Keramikos centras vienu metu gali apgyvendinti nuo 11 iki 16 menininkų. Menininkai apgyvendinami atskiruose butuose, studija – bendra. Dailininkų atranką vykdo atrankos komitetas. Išlaidas padengia pats menininkas. Darbinės kalbos – anglų, olandų. *Informacija teikiama tel. +31-73-6124 500 arba el. paštu tjan@ekwc.nl. Internetinės svetainės adresas www.sundaymorning.ekwc.nl*

Šv. Jono gatvės galerija kviečia dalyvauti konkursiniame bronzos liejinimo simpoziume „Skulptoriai skaito Donelaičiui – 2014“

2014 m. į baigiamąjį konkursinį simpoziumą kviečiame profesionalius skulptorius iš Lietuvos. Kūrinų idėjos atrenkamos konkurso būdu. Pageidautina, kad šiuo projektu susidomėję skulptoriai perskaitytų K. Donelaičio *Metus*, aptiktų plastinės idėjos vertas skulptūrinės išraiškas. Plastinę kalbą autoriai renkasi laisvai. Turėtų būti išlietos naujos, niekur nerodytos skulptūros. Autoriai konkursui pristato numatomų liejinti skulptūrų natūralaus dydžio vaško, plastilino ar gipso modelius (6–8 kg bronzos).

Darbus peržiūrai pateikti Šv. Jono gatvės galerijai (Šv. Jono g. 11, Vilnius) 2014 m. balandžio 16 d. nuo 12 val. iki 19 val. Bronzos liejinimo simpoziumui bus atrinkta 9–10 darbų. Komisijai neatrinkus reikiamo kūriniių skaičiaus, organizatoriai pasilieka teisę pakviesti svečių teisėmis dalyvauti simpoziume pasirinktus autorius.

Simpoziumo rėmėjų skirtos lėšos komisijos atrinktiems darbams paskirstomos po lygiai – vienam autoriui skiriama iki 1000 Lt liejinimui. Kūrinio liejinimo kainai viršijus simpoziumo sukauptas lėšas, skirtumą kompensuoja patys autoriai (1 kg liejinio kaina iki 120 Lt, modelis iš vaško). Jei pasibaigus projektui lėšų lieka, kompensavimo suma gali būti didesnė, bet neviršyti bendros projekte liejinimui numatytos sumos.

Simpoziume sukurti darbai bus eksponuojami Šv. Jono gatvės galerijoje 2014 m. spalio mėn. Iki projekto pabaigos autoriai įsipareigoja darbo neparoduoti ir leisti naudoti visuose projekto renginiuose; pasibaigus projektui darbai pereina autorių nuosavybėn. *Daugiau informacijos teirautis tel. 8 5 212 4154 arba el. paštu jonogalerija@yahoo.com*

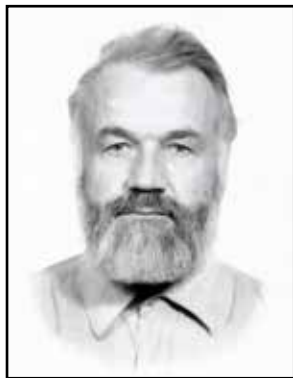
Vyriausybė pritarė 2014–2020 m. Nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Kultūra“ tarpinstituciniam veiklos planui

Planas įgyvendina 2014–2020 m. Nacionalinės pažangos programos (toliau – NPP) horizontaliojo prioriteto „Kultūra“ nuostatas ir Lietuvos kultūros politikos kaitos gaires. TVP „Kultūra“ paremtas integruotu požiūriu ir yra orientuotas į pažangos ir pokyčių įgyvendinimą kultūros srityje. TVP „Kultūra“ paskirtis – konsoliduojant 2014–2020 m. Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų valdytojų priemones, sudaryti sąlygas kultūros srities sektoriaus potencialo panaudojimui stiprinant visuomenės tapatybę, kūrybingumą, plėtojant kultūros paslaugas visoje Lietuvoje ir skatinant Lietuvos kultūros sklaidą ir konkurencingumą tarptautiniu mastu.

TVP „Kultūra“ priemonėmis įgyvendinti suplanuotos valstybės biudžeto, ES struktūrinių fondų ir kt. lėšos 2014–2020 m. laikotarpiui siekia 1514,8 mln. Lt, iš jų ES struktūrinių fondų lėšos – 1095,7 mln. Lt, arba 4,8 proc. visų 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų lėšų. Kultūros ministerijos investicijos TVP „Kultūra“ priemonėms įgyvendinti siekia 893,1 mln. Lt, iš jų ES struktūrinių fondų lėšos – 521,6 mln. Lt.

TVP „Kultūra“ priemonės nustatytos įvertinant vertikalųjų NPP prioritetų indėlį įgyvendinant horizontaliojo NPP prioriteto „Kultūra“ tikslus ir uždavinius. TVP „Kultūra“ apima šias pagrindines veiklos sritis ir investavimo kryptis: kultūros paveldo išsaugojimą ir aktualinimą panaudojant jo istorinį, kultūrinį potencialą ir užtikrinant ekonominį gyvybingumą bei pritaikant jį visuomenės ugdymo ir socialiniams poreikiams; mokslinių tyrimų ir eksperimentinę plėtrą skatinant kūrybines ir kultūrinės inovacijas; kultūros fizines ir

In memoriam

Medardas Šimelis

1938 07 05–2014 03 23

Tekstilininkas Medardas Šimelis gimė 1938 metais Ukmergės rajone, Česonių kaime. Nuo vaikystės mėgo piešti, tad įstojo ir 1959 m. baigė Kauno taikomosios dailės mokyklą. 1962–1968 m. studijavo Lietuvos valstybiniame dailės institute, Tekstilės katedroje. Nuo 1969 m. pradėjo čia dėstyti.

Medardas Šimelis – vienas ryškiausių Lietuvos tekstilininkų. Dailininkas prisijungė prie tekstilininkų gretų septintojo dešimtmečio pabaigoje – svarbių plastinių ieškojimų šioje dailės šakoje laiku.

Gana anksti M. Šimelio kūryboje pradėjo ryškėti savitas braižas, išsyręs dailininko stilių iš kitų kolegų darbų. Jau ankstyvieji jo gobelenai pasižymėjo novatoriškumu. Tai dekoratyvaus, sąlygiško vaizdo, suplokštintos erdvės, ritmiškai sukomponuotų išraiškingų motyvų kūriniai.

M. Šimelio kūrybai nebūdingas iliustratyvumas, siužeto plėtojimas. Dailininkas meistriškai pasitelkdavo ir apgalvotai vartodavo specifines tekstilės išraiškos priemones: negausius, tačiau raiškiai stilizuotus vaizdinių motyvus, skambias spalvas ir rupią, nevienodo storio siūlas atusant paviršiaus faktūrą. M. Šimelis apipavidalino ne vieną visuomeninio pastato interjerą. Kokią erdvę bepuoštų dailininko gobelenai, visi jie sukurti glaudžiai bendradarbiaujant su architektu.

M. Šimelio kūryba yra svarbi lietuviškosios tekstilės mokyklės dalis, ji ženkliai prisidėjo prie lietuvių tekstilės suklestėjimo.

Informacinės infrastruktūros atnaujinimą pritaikant ją visuomenės kūrybinių kompetencijų ugdymo poreikiams ir užtikrinant jos ekonominį gyvybingumą; kūrybinių ir kultūrinių industrijų plėtrą; kokybiškų kultūros paslaugų kūrimą ir plėtrą; kultūros prieinamumo didinimą visoje šalyje; visuomenės kūrybingumo bei dalyvavimo kultūrinėje veikloje skatinimą; tarpsektorinių partnerystių ir kultūrinės edukacijos skatinimą ir sklaidą.

TVP „Kultūra“ koordinuojanti institucija – Lietuvos Respublikos kultūros ministerija. Dalyvaujančios institucijos – Švietimo ir mokslo ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Ūkio ministerija, Aplinkos ministerija, Žemės ūkio ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Suseisikimo ministerija, Lietuvos statistikos departamentas, Energetikos ministerija.

Kvietimas dalyvauti medžio skulptūrų simpoziume Jelgavoje

Simpoziumas vyks gegužės 18–29 d. Jelgavoje (Latvija). Kviečiami dalyvauti 5 menininkai iš Baltijos valstybių. Simpoziumo metu kiekvienas menininkas kurs po vieną medžio skulptūrą ar jų grupę. Menininkas dirbs viename iš Jelgavos miesto vaikų darželių, vaikai galės stebėti visą skulptūros gimimo procesą.

Simpoziumo tema – baltų pasakų atvaizdai. Stilius neapibrėžiamas, skulptūros gali būti tiek klasikinio, tiek modernaus stiliaus. Kiekvienas atrinktas menininkas gauna 700 eurų apdovanojimą ir kelionpinigius – iki 700 eurų. Simpoziumo dalyviai bus apgyvendinti trijų žvaigždučių viešbutyje ir aprūpinti maitinimu. Simpoziumo metu sukurtos skulptūros taps Jelgavos miesto nuosavybe.

Simpoziume dalyvauti gali profesionalūs menininkai arba Dailės akademijos paskutinių kursų studentai, turintys darbo su medžiu patirties. Užpildytą anketą, gyvenimo aprašymą ir numatomo darbo eskizus siųsti iki balandžio 13 d.

Dalyvio anketos ir išsamesnių sąlygų teirautis el. paštu gundars.caune@kultura.jelgava.lv arba tel. +371 630 84677

Informaciją pateikė Jurga Lazdaniėnė, Lietuvos dailininkų sąjunga

Leidžia Lietuvos dailininkų sąjunga

Išleidžiamas vieną kartą per mėnesį

Redaktorė Aistė Paulina Virbickaitė

Tel. 8 674 89 700

El. paštas: dailerastis@gmail.com